

Debesuota, galima perkūnija.
Saulė teka 5:56, leidžiasi 6:01

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 20 d., 1972 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

67

TURKU PREMJEERAS ATVYKO I WASHINGTONA

JAV KONGRESO NARIŲ KALBOS LIETUVOS ŠVENTĖS PROGA

Pažvelgus į JAV Kongreso Atstovų Rūmų narių žodinius ir rašytinius pareiškimus Lietuvos reikalui, tenka nustebti jų gausa. Paskiri atstovai ne tik prijungdavo iš lietuvių gautą medžiagą, memorandumus, ne tik gausiai pateikė 1966 m. JAV Kongreso priimtąją Rezoliuciją nr. 416, bet ir dėstė savo mintis, linkėdami Lietuvai atgauti laisvę.

Nurodyta į atst. D. Flood nuopelnus lietuviams

Kad apie Lietuvą, lietuvių pateikta tiek daug pareiškimų, tai neabejotinai visos eilės Lietuvos, lietuvių bičiulių nuopelnas. A. Rūmų narys Morgan (iš Pensilvanijos) vasario 17 d., kai Rūmuose vyko "Lietuvos Diena" su keliasdešimt kalbėtojų, nurodė į atstovą Daniel Flood — jis vykdys ilgametę tradiciją A. Rūmuose pasisakyti apie Lietuvą, jos šventės progą, vasario mėnesiais. Tas pats Morgan teigiamai vertino Ohio atstovo Hays veiklą, jam užpernai vykdžius tyrinėjimus S. Kudirkos grąžinimo rusams reikalu.

Keltas Simo Kudirkos pavyzdys

Atst. Delaney (Now York) pažymėjo, kad geriausias pavyzdys, jog lietuvių tauta siekianti laisvės, tai — S. Kudirkos pavyzdys. Kudirką priminė atst. Bell (Cal.) ir siūlė JAV Kongresui griežtius veiksmingesnius žygius Lietuvos laisvės atgauti, siūlė labiau kreipti pasaulio dėmesį. Kai kurie nariai, kaip Crane (Illinois) pateikė Kudirkos pareiškimus teisme Vilniuje ir ypač jo mintis apie nepriklausomybę Lietuvai. Kudirkos bylos ištraukas pateikė ir atst. Stratton (New York). Atstovė Grasso (Conn.) išskėlė ir Brazilskų, Simonių, Kudirkos atvejus ir drauge su kitais siūlė: reikia, kad prezidentas Baltijos valstybių klausimą iškeltų Jungtinės Tautos.

Atstovai, bent trečdalis visų kalbėjusių, įskaitant siūlė arba įgyvendinti Rezoliuciją nr. 416, arba daryti spaudimą į JAV Prezidentą, kad jis per JAV ambasadorių J. Tautose siųstų kraštų laisvės klausimą iškelti J. Tautose.

Tai siūlydamas atst. Byrne (Pa.) išpėjo, kad klausimas nepatektų į Saugumo Tarybą, kur sovietai galį panaudoti veto teisę.

"Kraštas dar mažai padarė Baltijos laisvės bylą"

Atst. Patton (N. J.) priminė "New York Times" vedamąją, skirtą Baltijos valstybėms, 1959 m., taigi prieš 13 metų. Anuomet buvo pažymėta, kad "Okupanto valdymas negalės būti amžinas". Atstovas apgailestavo, kad JAV, pats kraštas dar mažai esąs padaręs Baltijos valstybių laisvės atgauti.

Kai kurie nariai pareiškė viltį, kad prez. Nixonas savo kelionėje Maskvon nepamirštų Baltijos valstybių laisvės. Atst. Kemp (New York) pareiškė: reikia siekti, kad prezidentas keltų ir kitų pavergtų tautų klausimą.

Visa eilė atstovų savo pareiškimuose dar kėlė lietuvių tautos patirtus nuostolius, priminė partizanų kovas, bent trys atstovai pareiškė, kad lietuvių kalba esanti pati seniausia Europoje.

Kai kurios atstovų mintys

Atst. Waggoner (Louisiana)

plačiau palietęs religinį gyvenimą Lietuvoje, išskėlė Pelenų dienos nuotaikas bei varpų skambėjimą, kurio tą dieną (Vasario 16) nebuvę Lietuvoje. Pateikė bažnyčių statistinius duomenis.

Krikščionybės tvirtovė ties Baltijos jūra

Tai savo pareiškimu JAV Senate nurodė Wisconsin valst. sen. W. Proxmire (dem.). Jis, kalbėdamas apie Lietuvos pažangą laisvės laikmečiu, dar priminė, kad anuomet Lietuva buvo vadinama "Mažoji Amerika".

Senatorius teigė, kad okupantai teikia svarbiausių tarptautinės teisės dėsnių pažeidimo pavyzdį, Lietuvą okupavę. Esą, tie šaukūs lietuviai, briespaudoje gyvendami, ar išlaikyti laisvąjame pasaulyje, yra gyvi sovietinės trionijos liudininkai. Proxmire pažymėjo: "Dabar turime pasižadėti vykdyti tuos laisvės bei teisingumo principus, lietuvių paskelbtus 1918 metais".

"Lietuviai supranta tikros demokratijos prasmę"

Sen. Robert Taft, Jr. (Ohio, rep.) vasario 21 d. kalboje priminė, kad JAV vasario mėn. pagerbia du didžiulius šio krašto vadus, G. Washingtoną ir A. Lincolną. Bet, Tafto žodžiais, ir lietuviai gyvai palaiką laisvės dvasią ir todėl, esą "mes laimingi, savo tarpe turėdami lietuvių, suprantančius tikros demokratijos prasmę".

"Aš didžiuojuos, kad JAV nepripažino okupacijos..."

Sen. R. Griffin (Michigan, rep.) vasario 16 d. pareiškė: "kaip JAV pilietis ir senatorius, aš didžiuojuos, žinodamas, kad JAV nepripažino teisėta sovietų okupaciją Baltijos valstybėse. Mes turime pagerbti demokratinius principus, kurie šių dienų Lietuvoje pažeisti".

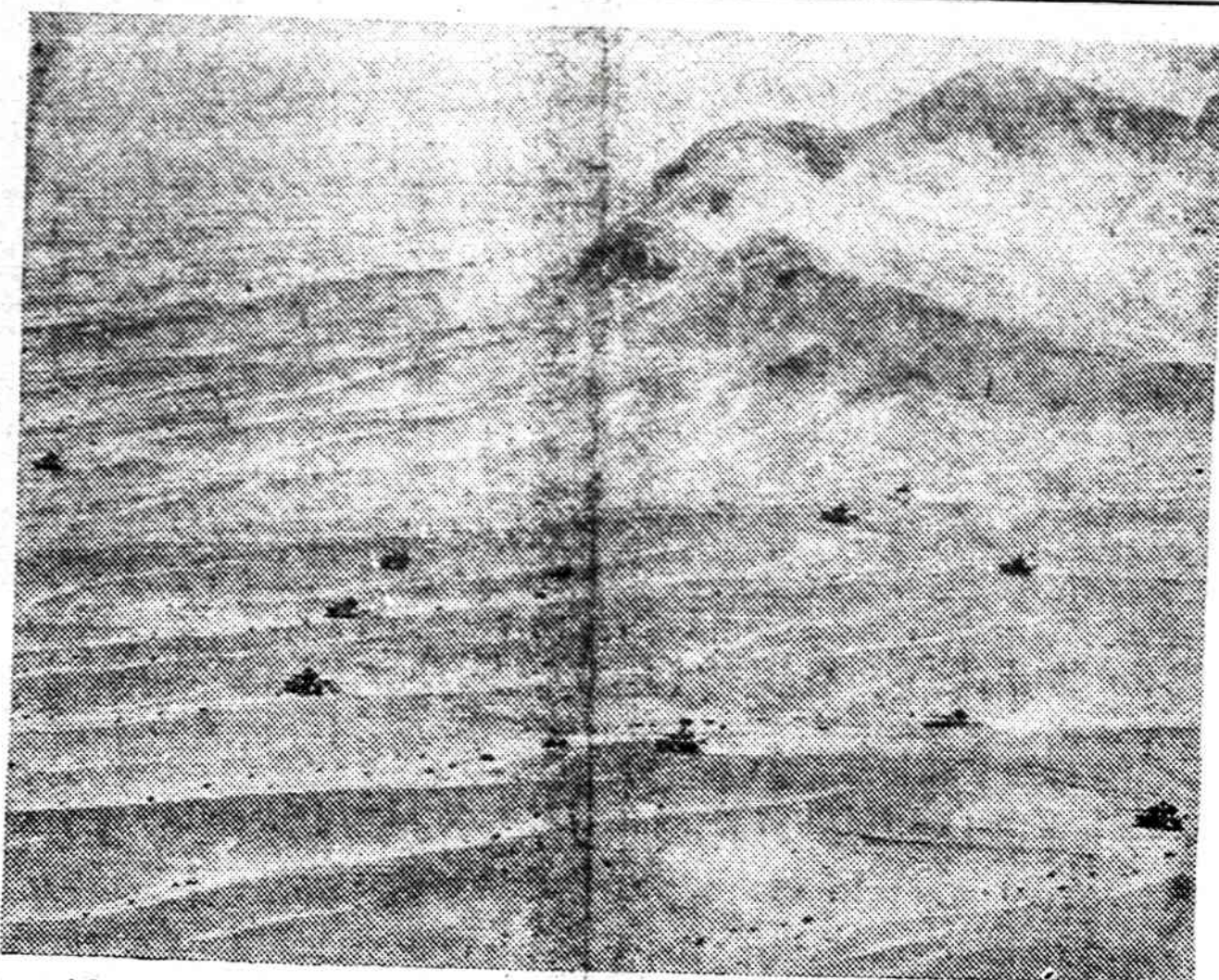
Dar kitų senatorių pasisakymai: sen. H. A. Williams, Jr. (New Jersey, dem.): "Lietuvių tauta įrodė pasauliui savo stiprų norą būti laisva". R. W. Packwood (Oregon, rep.): jis priminė buv. valst. sekretoriaus Dean Rusk 1967 m. laišką Lietuvos Atstovui J. Kajeckui, kad JAV atsisako pripažinti Lietuvos okupaciją.

Sen. C. Pell (Rhode Island, dem.) kalbėjo: "mes turime prisijungti prie lietuvių, prie jų vilties, kad Lietuva vėl bus laisva".

Tikėtina, JAV lietuviai visiems Lietuvos reikalui šiais metais kalbėjusiems senatoriams pareiškė nuosirdžią padėką.

(E)

◆ Jordano valdžia pareiškė arabų valstybėms, kad su savo planu Jordanas nesiekia atskiros taikos sutarties su Izraeliu. Paskelbtame plane Jordanas numatė prisijungti prie savo karalystės dabar Izraelio valdomą Palestinos dalį. Už tai arabai apšaukė Jordaną išdaviku ir Izraelio tarnu.

Sinajaus dykumoje Izraelio kariuomenė neseniai turėjo didelių karo pratimus. Šioje fotografijoje smėlio kopose matosi Izraelio tankai.

MIRĖ MOKYTOJAS DOMAS VELICKA

ČIKAGA. — Praėjusį savaitgalį čikagiečius sukrėtė liūdna žinia, kad staiga mirė didysis jaunimo mokytojas, auklėtojas, mūsų kalbos ir literatūros skleidėjas Domas Velička. Veličionis visa savo gyvenimą buvo pedagogas ir mirties dieną turėjo vėl eiti į Čikagos Aukštesniąją Lituanistinę mokyklą skiepyti lietuvių kalbos meilę į čia gimusių lietuvių širdis. Likimas norėjo kitaip ir susirinkę mokiniai ir mokytojai svarstė, kas bus, kai išėjo negrįžti didysis išeivijos jaunimo mokytojas.

Domas Velička gimė 1906 m. rugsėjo 5 d. Čikagoje. Baigęs Šilalės vidurinę mokyklą, Tauragės mokytojų seminariją, karą mokyklą, aspirantų kursus, studijavo Vilniuje ir Tuebinge baltistiką. Lietuvoje mokytojavė pradžios mokykloje, buvo jų inspektorium. Nuo 1952 m. buvo Čikagos lituanistinės aukštesniosios mokyklos mokytoju ir Pedagoginio lit. instituto lektorium.

Nepriklausomoj Lietuvoj veikė mokytoju, šauliu, skautų organizacijose. Amerikoje buvo vienas iš mokytojų sąjungos, kultūros tarybos steigėjų.

Domas Velička išleido Lietuvių literatūros ir Grožinių mokslų pamokas, kartu su mokiniams suredavo daug Aukštesniosios mokyklos metraščių, išleido Bendrinės lietuvių kalbos kursą, Kan. M. Daukšos Prakalbą, Martyną Mažvydą, Konspektinę lietuvių kalbos metodiką, dramatinę mokyklos scenai lietuvių klasikų veikalių. Lietuvių žurnaluose daug rašė literatūrinėmis, pedagoginėmis ir kalbos temomis.

Domas Velička aktyviai įsijungė į Lietuvių Journalistų Sąjungos pradėtą jaunųjų lietuvių žurnalistų ugdymo darbą. Sausio 19 d. jis dalyvavo žurnalistų centro valdybos posėdyje, kuriam praktiškai nušvietė, kaip reikėtų prireiti prie lituanistiką studijuojančių jaunuolių. Jis aiškino tada, kad lietuviai jaunuoliai nuolat girdi institute ir aukštesniojoje mokykloje, kad lietuvių kalbos mokymasis nėra pats sau tikslas, kad reikia, kalbą išmo-

Čikagos solistai Australijoje

Lietuviai solistai Stasys Baras ir Dana Stankaitytė š. m. kovo 15 d. išpildė koncertinę programą Australijoje, Adelaidės miesto Town Hall. Dienraščio "The Advertiser" žinioms kovo 15 d. koncerte abu Čikagos operos solistai išpildė Strausso, Brahmsio, Puccini ir Giordano operų arijas.

Tas pats dienraštis kovo 6 d. buvo pranešęs, kad nuo kovo 4 d. Australijoje savo programą vykdė "Rusų festivalis". Šalia visos eilės rusų menininkų, kovo 4. Richmond dalyvavo ir baritonas Eduardas Kaniava, su Nina Izakova išpildė arijas iš operų "Carmen" ir "Sevilijos kirpėjas". Rusų menininkų gastrolės numatytos iki š. m. kovo 22 d.

◆ Jungtinių Tautų šalpos direktorius Bengalijoje pareiškė įsitikinimą, kad už kelių savaičių bengalai pradės badauti. Tūkstančiai tonų maisto yra laivuose, nes nėra kam jų iškrauti. Uostai užversti nuskaudintais laivais, krantinės suardytos.

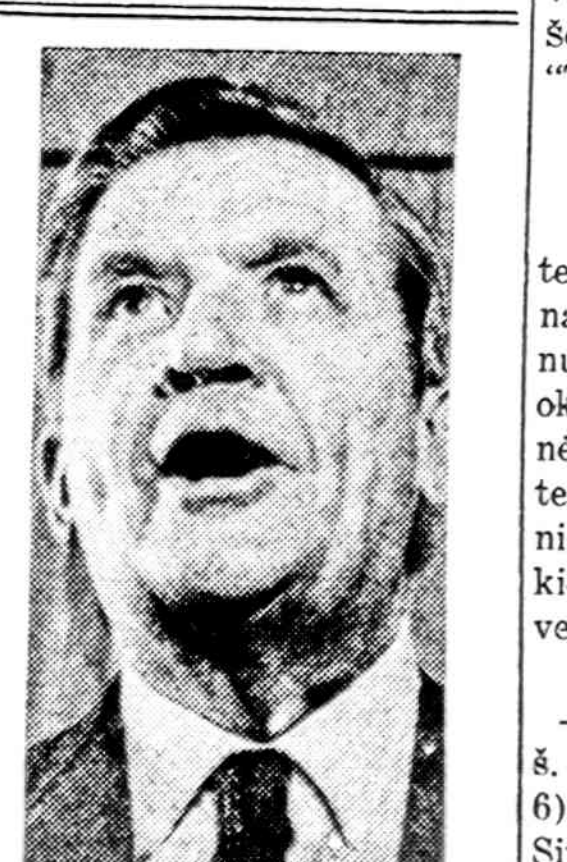
A. Sniečkus kalba apie auklėjimą

A. Sniečkus, kalbėdamas apie liaudies švietimą š. m. vasario 24 d. Vilniuje įvykusiame Lietuvos komunistų partijos CK plenumo, palietė ir jaunimo auklėjimą bei Lietuvos komunistams vis ramišybę neteikiančias Vakarus įtakas. A. Sniečkus, atrodo, turėjo galvoje Vakaruose gyvenančių lietuvių siunčiamas radijo transliacijas ir kitas priemones, kuriomis, anot Sniečkaus žodžių, "šmeižiama tarybinė tikrovė".

Štai keli Sniečkaus teiginiai, pasakyti vasario 24 ir Vilniaus laikraščiu, jų tarpe "Tiesos", pasakėti vasario 29 d. laidose: "Dabartinė buržuazinė ideologija, kurios pagrindinis ginklas yra antikomunizmas, įvairiais būdais siekia prasiskverbti į jaunimo sąmonę, pasėti ten apolitiškumą, nihilizmą, abejingumą socialistinei tikrovei, propaguoti nacionalizmą, palaikyti religines atgyvenas, šmeiždami tarybinę tikrovę, mūsų priešai, jų tarpe lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai užjūryje, norėję sardyti moralinę — politinę tarybinės liaudies vienybę, pakirsti jaunimo pasitikėjimą vyresniųjų kartų iškovojojimais, komunistinėmis idėjomis ir idealais..."

Dėl to A. Sniečkus paragino dar labiau stiprinti kovą prieš daugelį metų nenugalimą baubą — antikomunizmą.

— Apie Latvijos komunistų raštą-skundą Vakarams plačiai rašė Australijoje leidžiamas dienraštis "The Australian".

Terry Sanford, buvęs šiaurinės Karolinos gubernatorius ir dabartinis Duke universiteto rektorius, sugalvojo išeiti kandidatų į prezidento nominacijos lenktynės demokratų tarpe.

TURKIJOS PREMJEERAS SVARSTYS OPTIMO, KIPRO, GINKLŲ REIKALUS

WASHINGTONAS. — Turkijos premjeras dr. Nihat Erim šeštadienį atvyko į Ameriką, o ryt jis susitinka su prezidentu Nixonu. Iki ketvirtadienio Turkijos premjeras dalyvaus pasitarimuose su įvairiais Amerikos vyriausybės pareigūnais. Išvažiuodamas iš Ankaros premjeras pareiškė spaudai, kad bus kalbama apie turkų ūkininkų problemas, kilusias po valdžios uždraudimo auginti opiumo aguonas, iš kurių gaminamas Amerikoje taip paplitęs heroinas. Amerika pažadėjo Turkijai pagalbą pakeičiant aguonų auginimą į kitų žemės ūkio kultūrų auginimą.

Maskvos kapeliono išpūdziai

"Catholic Standard", Vašingtono savaitraštis 6 nr., vasario 10 d., įdėjo pasikalbėjimą su T. Louis F. Dion, grįžusiu iš Sovietų Rusijos ir ketverius metus (pradedant 1959 m., su pertrauka), buvusiu amerikiečių kapelionu Maskvoje. Jis dabar gyvena Worcester, Mass. (Assumption kolegijoje) ir papasakojo apie savo buvusią veiklą Maskvoje. Jis šeštadieniais ir sekmadieniais laikydavęs mišias savo bute arba JAV ambasadoje. Tikinčiųjų, vaikus įskaitant, susirinkdavę apie 250, iš viso apie 25 tautybių žmonių. T. Dion pridūrė, kad Maskvoje gyvena lietuvis kunigas, aptarnaujantis kelis tikstančius katalikų Maskvoje, daugiausia gi lenkus.

T. Dion pasakojo, kad Chrusčio laikmečiu Sovietų Rusijoje buvo uždaryta 10,000 bažnyčių, tačiau Maskvoje dabar veikia apie 30 stačiatikių cerkvių. Jis pridūrė, kad auklėjimas vykdomas aiškiai ateistinėje dvasioje.

Lietuvoje, pasak buv. kapeliono Maskvoje, esą du vyskupai, Latvijoje gi vienas. Dion žiniomis, Lietuvoje gyvena 800 kunigų, bet jų skaičius vis mažėjas. Pvz. 1968 m. Lietuvoje mirė 25 kunigai, gi vos penki buvo įšventinti. Latvijoje kasmet įšventinamas kunigu vos vienas ar du. Religija beveik visiškai sunaikinta Ukrainoje. Visoje Rusijoje tėra vos keli katalikų kunigai: po vieną Leningrade, Odesoje, Tbilisi (Gruzijoje) ir dar keli dabar rusų valdomose buvusiose lenkų srityse. Jie — senesnio amžiaus ir, aišku, jų skaičius pastoviai mažėja.

(E)

"Tiesa laimės"

"Religion in Communist dominated area", leidinys leidžiamas Tautinės Bažnyčių Tarybos, 1971 m. spalio-gruodžio mėn. laidose paskelbė kun. P. Raugos (Ruggles) išverstą kun. Šeškevičiaus gynybą kalbą teismui. Šešių puslapių kalbos antraštė: "Tiesa laimės, nes ji amžina".

(E)

— Šveicarijoje, Lugano mieste leidžiamas dienraštis "Giornale del Popolo" vasario 5 d. nurodė į religijos persekiojimo okup. Lietuvoje atvejus. Paminėtas 40 Lietuvos kunigų protesto raštas A. Kosyginui ir kunigų A. Šeškevičiaus, J. Zdebskio ir P. Bubnio nuteisimo atvejai.

(Elta)

— "The International Lawyer", š. m. nr. 1 (1972, sausis, volume 6) įdėjo svarbų straipsnį apie Simą Kudirką. Straipsnio autorius John Nelson Washburn, pavadinimas "Revelations of the Lithuanian Defector Episode of November 23, 1970".

(E)

Svarbus klausimas yra Kipro sala, kurioje gyvena nemažai turkų. Premjeras pareiškė, kad Kipro salos problemos kenkia NATO organizacijai, nes nesusi-pratimuose yra įveltos NATO narės Graikija ir Turkija. Amerika, kaip NATO narė, suinteresuota, kad Kipro salos nesusi-pratimai būtų išspręsti ilgiems laikams. Sprendimo ieškant turėtų prisidėti Amerika ir Sovietų Sąjunga, panaudodamos savo įtaką.

Turkijos premjeras turės nemažai pokalbių su Pentagono vadais. Turkija susirūpinusi, kad kongreso lėšų sumažinimai gynybai atsilieps į Amerikos karinę paramą. Turkijos karo vadai siekia naujų lėktuvų ir daugiau modernių šarvuotųjų. Turkija tikisi, kad Amerika padės jai įsteigti karinę pramonę, kad turkai patys galėtų gaminti jiems reikalingus ginklus. Turkija nutarė sumažinti kareivių skaičių, tačiau tą sumažinimą turės kompensuoti ginklų sumoderninimas, dalinių judrumas, kurį pasiekti tikimasi su Amerikos pagalba.

Turkijos premjeras, prieš išvykdamas į Ameriką, spaudos konferencijoje piktai reagojo į klausimą, kuriame Turkijos vyriausybė buvo sulyginta su kariniu Graikijos režimu. Jis pareiškė, kad jis negalvoja kalbėti apie Graikijos problemas, nes Turkija turinti pakankamai savų problemų. Jis nurodė, kad Turkijoje veikia visos demokratinės institucijos ir turkų vyriausybės tikslas yra užtikrinti sąlygas demokratinei valdžiai. Kairieji teroristai buvo iššaukę karines priemones, tačiau padėtis keičiasi ir teroristų anarchija yra sustabdyta.

Dažnai naudoja Eltos žinias

Italijos spaudos biuletenis "Fert" š. m. 6 laidoje įdėjo žinią, jai pateikęs antraštą "Brutalus sovietų persekiojimas, nukreiptas prieš katalikus Lietuvoje". Nurodoma į kunigų Zdebskio ir Bubnio bylas ir ryšium su jomis buvusius gyven-tojų nepasitenkinimo apraiškas. Žinia paskelbta, pasinaudojus italų kalba Romoje leidžiamo Vliko biuletenio "Elta-Press" žiniomis.

— Kipras Bielinis, "Gana jungo". Neseniai atspausdintoje knygoje aprašomi jo pergyvenimai nuo Sibiro laukų iki 1919 m. Šiaulius užpuolus bermotinin-kams. Išleido Kipro Bielinio ir Amerikos Lietuvių Socialdemo-kratų Sąjungos Literatūros Fon-das, New York, 1971 m. 492 psl., kaina — 5 dol. Tiražas — 500 egz.

A. Rūmų narys P. W. Ro-dino, Jr. (N. J.) prie savo kal-bos Kongrese prijungė lietuvių minėjimą vasario 12 d. priimtąją rezoliuciją. Minėjimui vadova-vo V. Melinis.

(E)

Stratfordo 20-sis sezonas žada būti įdomus

Stratfordo Festivalis, trumpu, vos 6 savaitė sezoną prasidėjęs 1958 metų vasarą, nūnai ruciasi 20-ajam sezonui. Tarp anos pirmosios vasaros, kai pusantro mėnesio buvo vaidinama palapinėje ir ateinančios — dvidešimtosios, kai vaidinimai trijuose teatruose tęsis 23 savaites, kai salėse ir parkuose bus gausybė koncertų, filmų festivalis, yra didelis skirtumas. Tuomet kanadiškas Ontario Stratfordo buvo beveik nežinoma vieta (išskyrus tai, jog ir miestelio, ir per jį tekančio upelio vardai simuliavo Shakespeare'o tėviškės vardus, kaip ir daugelis kitų Kanados bei JAV vietovių, su Europoje paliktų tėviškių pavadinimais), o šiandien teatro mėgėjai ne tik iš šio kontinento, bet ir iš kitų jį pažįsta.

Kadangi 20-sis sezonas prasideda birželio 5 d., kadangi bi-lietų užsakymai paštu jau galimi nuo kovo 6 d., o telefonu bus galimi kovo 27 d., jau pats laikas Stratfordo Festivalio mėgėjus supažindinti su būsima programa.

Pagal eilės metų tradiciją, didžiajame, moderniajame Festivalio teatre matysime du Shakespeare'o veikalus: vieną svarbiausių jo tragedijų — King Lear (Karalių Lyra) ir lietuviams mažiau žinomą komediją — As You Like It. (Kaip sau nori, ar kaip sau norite?). Abu veikalai Stratforde tebuvo vaidinti po vieną kartą. Karaliuje Lyra pagrindinius vaidmenis turi Stratfordo aktoriai veteranai, be kurių neapsieinama per eilę paskutinių sezonų: William Hutt (Lyras), Powys Thomas (Gloucester), Mervyn Blake (Kent). Režisūra — David William, dailininkas — Asmena Stubbs, muzika — Louis Applebaum, ap-

švietimas — Gil Wechsler. As You Like It pagrindiniuose vaidmenyse yra: Carole Shelley (Rosalind), Nicholas Pennell (Orlando), Edward Atienza (Touchstone) ir William Needles (kunigaikštis Frederick); režisūra — William Hut, dailininkas Alan Barlow, muzika — Harry Freedman, apšvietimas — Gil Wechsler. As You Like It premjera bus birželio 5 d., o Karalius Lyco — birželio 7 d. Abiejų veikalų spektakliai tęsis visą vasarą, iki rugsėjo 9 d. (tikrumoje spektakliai prasidės dviem savaitėm anksčiau ir užsibaigs 6 savaitėm vėliau, negu čia nurodžiau; bet tai ne šiaip sau publiškai, o tik moksleiviams, studentams).

Kitų du veikalai Festivalio teatre bus: prancūzų Alfred de Musset'o drama Lorenzaccio ir anglo Oliver Goldsmith'o komedija She Stoops to Conquer. Programos paaiškinime sakoma, jog Lorenzaccio — tai viena iš didžiausių prancūziško teatro klasišinių 19 amžiaus dramų, dažnai vadinama prancūziškuoju Hamletu. Jos premjera — birželio 6 d. O She Stoops... premjera — tik liepos 25 d. Vietą ir laiką taupydami, toliau aktorijai bei paruošę pavadžių nebeminėsiu, išskyrus vieną. Lorenzaccio režisuoti pasiėmęs pats geriausias, įdomiausias Stratfordo režisierius, o kartu ir viso festivalio meninis direktorius Jean Gascon. Paskutinių kelių sezonų metu ką tik jis režisavo, viskas išėjo nepaprastai puikiai.

Avon teatras šiame sezone publiką patrauks pirmiausia su The Threepenny Opera. Tai garsioji Berthold Brecht'o (rašytojo - libretisto) ir Kurt Weill'o (mu-

Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, delegacijos narės panelės Jūratės Micutaitės lydimas, iš atstovų rūmų buvo nuvykęs į senatą ir gana ilgai kalbėjosi su Illinois senatorium Charles Percy. Senatorius yra draugiškai lietuviams nusiteikęs. Paveiksle matome panelę Micutaitę, senatorių Charles Percy ir Alto pirmininką Dr. Kozį Bobelį.

RUSAI YRA PAVERGĘ VIRŠ 100 TAUTŲ

Pirmoji bolševikų atvežto meno paroda JAV-se

Los Angeles lietuviai demonstruoja. Amerikiečiai rašo, rodo televizijoj, kalba per radiją apie lietuvius

Pirmoji Bolševikijos meno paroda vardu "Soviet Union: Arts and Crafts in Ancient Times and Today", rodoma JAV-se sovietų-amerikiečių kultūrinį pasikeitimą pagrindu.

Gerokai prieš parodos pradžią jaunesni Los Angeles lietuviai

veikėjai ne tik buvo nustatę parodos demonstracijų planą, bet ir norėjo Sovietų Rusiją patraukti į teismą, kaip neteisėtai atstovaujančią pavergtos tautos meno. Pradžiai norėta iškelti vieno milijono dolerių ieškinį. Užsiminiau apie pasiūlymą vyresniam veikėjui. Tas atsakė, kas tokia tarptautinė ieškinį galės deramai iškelti, o jei taip, reikėtų ne milijonų, bet bilijonų reikalauti. Visoje Bolševikijoje nėra tiek turto, kad galėtų apmokėti nuostolius, padarytus jų okupacijos metais lietuvių tautai.

Prieš atidarant sovietai pakvietė spaudos atstovus. Lauke demonstravo apie 40 lietuvių, kiek estų, latvių. Lietuviai turėjo 10 plakatų. Mūsų šaliai dalino atitinkamus atsisaukimus įėjantiems spaudos atstovams. Amerikiečių televizija filmavo, spauda fotografavo, radijas kalbėjo.

Į vidų pakliuvo ir vienas lietuvis, ne spaudos asmuo. Jis sakė, UCLA studentų spaudos atstovė (amerikietė), po propagandinių kalbų paklausė, ką organizatoriai galėtų atsakyti dėl lauke lietuvių vykdomos demonstracijos. Rusas atsakė: "Sovietų Rusijoje yra visiškai žmonėms laisvė protestuoti, reikšti savo nepasitenkinimą, demonstruoti, todėl mes (reiškia sovietai) nieko prieš, kad ir JAV-se atsiranda neaptenkintų ir kad jiems netrukdoma demonstruoti. Lai žmonės laisvai pareiškia savo nuomonę".

Trečiosios scenos teatras (The 3rd Stage), tik pernai naujai atidarytas, pastatys dvi kamerines operas (Gabriel Charpentierio Orpheus, premjera liepos 11 d.; ir Marray Schaferio Patria II: Requiem For the Party Girls, premjera rugpjūčio 23 d.), dar niekur nestatytą Betty Jane Wylie dramą Mark (premjera liepos 19 d.) ir klasikinį Carlo Collodi'o veikalą vaikams — Pinocchio.

Seniau Stratfordo scenos pastatymai bei koncertai vykdavo tik šokiadieniais, o sekmdienį būdavo ilsimais. Paskutiniu metu (vieną ar du sezonus, nebepamenu) jau įvesti sekmdienų koncertai. Tokie koncertai bus tęsiami ir 20-ajame, ateinančios vasaros sezone. Dauguma koncertų įvyks Festivalio teatre, bet bus vienas kitas ir Avon teatre. Jau paskelbtų garsonybių tarpe yra operos solistė Roberta Peters, pianistas Van Cliburn ir kiti. Eilė koncertų, klasikinės, kamerinės, moderniosios muzikos, įvyks ir šokiadieniais, o taip pat bus tęsiami, kaip ir praity, vidurnakčio koncertai (Music at Midnight). Rugpjūčio 25 d. visą dieną koncertuos Niujorko Filharmonijos orkestras.

Tarptautinis filmų festivalis įvyks rugsėjo 16-23 dien. Kaip ir pernai bei šešius praėjusias sezonus, bus rodomi geriausi europėjiniai ir šio kontinento filmai.

Taigi, dvidešimtas Stratfordo sezonas teatro mylėtojams žada visko, ir visko su kaupu.

nai teturi "Baltic amber" (Baltijos gintaras) vardą, yra prastos, liedytos kokybės. Vos apie kaklą apeinantį karoliai kainuoja 70 ir 75 doleriai (!). Kiek iš to gaus lietuviai?

Paroda suskirstyta skyriais, ne tautybėmis, nors skelbiama, kad atstovaujamos viso 15 sovietų respublikos. Visur dominuoja rusai.

Parodoje jaučiasi įtempimas. Viduje buvo trys uniformuoti amerikiečių dideli policininkai. Bandžiau pasikalbėti su rusų židu (sako, jų yra keliolika), bet nepavyko.

Pagalvojau, ar viena Lietuva galėtų išstatyti panašaus lygmenis liaudies dirbinių, senienų

parodą? Atsakymas: taip, ir galėtų padaryti geriau. Tenai kai kurių senienų nebūtų, bet būtų įvairių kitų mūsų senosios tautos meno turtų, dirbinių.

Lietuviai atrado senąjį graikų juodąjį laką

Spaudai dalinamose informacijose yra apie įvairias rusų pavergtas tautas, įskaitant ir lietuvių. Novosti Press Agency vardu Itta Ryumina rašo apie lietuvių menininkus. Įdomios žinios apie lietuvių Egidijų Talmantą. Skaitome:

"He presented a small wine set for one of the latest exhibitions. It had a silky black surface which had a striking likeness to the black glaze used by Ancient Greeks. For many years a number of scientists kept racking their brains trying to learn the secret of unique varnish known to the ancient Greeks in the 2nd Millennium B. C. Although they applied the latest methods of analysis a number of its qualities still remain unknown. Egidijus Talmantas of Vilnius (the capital of the Lithuanian Republic) was the first artist to learn the secret of black glaze." Rašo, Egidijus Talmantas atrado juodąjį laką, kokį vartojo graikai prieš 2,000 metų prieš Kristų).

Toliau rašo, kad jis prie to dirbo apie 10 metų. Metropolitan Muziejus New York'e, susipažinęs su E. Talmanto atradimu, nustebo. Ir t. t.

Deja, E. Talmanto jokio darbo šioje parodoje nėra. Ir jokios lietuvių padarytos keramikos, jokio medžio drožinio, jokio liaudies audinio, jokios senienos...

Parodos proga lietuvių demonstracijomis rūpinasi Lietuvių Bendruomenė. Gerai. Bet jie turėtų sugebėti bent vieną asmenį įvesti į vidų, kai rusai informuoja spaudą. Ir reikėtų po visko, kur į muziejų (Balzeko, Alkos) padėti tokios

rūšies plakatus, atsisaukimus, demonstracijų nuotraukas, iškarpas.

Minėtoji rusų atstovaujama meno paroda buvo ir bus JAV: Washington, D. C. 1972 sausio 12-vasario 8, Los Angeles, Cal., kovo 10 - balandžio 5, Minneapolis / St. Paul — balandžio 26-gegužės 23, Chicago, Ill., birželio 16-liepos 13, Boston, Mass., rugpjūčio 6-rugsėjo 2, New York, N. Y., rugsėjo 26-spalio 23 d.

Lietuviai pakliuva į amerikiečių televiziją, spaudą, radiją

Sovietų atsiųžtos liaudies parodos proga Los Angeles, Calif., lietuviai prie parodos patalpų demonstravo pirmas kelias dienas, išdalinę tūkstančius atitinkamų atsisaukimų. To išvadoje pirmos demonstracijos dienos vakare, 1972 kovo 8 d., rodė televizijos stotys 5 ir 13, o kovo 9 d. vakare 2 (CBS) telev. stotis. Matė milijonai žmonių demonstruojančius lietuvių su griežtais plakatais, lietuvių tautiniais rūbais.

"Los Angeles Times" įsidėjo didelę tų lietuvių demonstracijų nuotrauką kovo 8 d. vakarinėje laidoje, o "Herald Examiner" kovo 9 d. įsidėjo straipsnį ir nuotrauką. Apie tas lietuvių demonstracijas pranešė beveik visos amerikiečių radijo stotys Los Angelėje. Dar pažadėjo paskelbti ispanų k. meksikiečių vietnės žurnalas. Gal ir daugiau kitų.

J. Lankeliškietis

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vac. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liudžius, RASTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liudžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00 minkštai viršeliais — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, MES VĖLYSIM PASAULI, Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuoda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbių ir tilių statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gliuoda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kainą 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių eilėgys tragikose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose. Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir žmones. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 98 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

O. Kurašis, MAGISKUOJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONE Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 48 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skundi tremtis ji nepalėnkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau jukingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gausnami

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir prididant čekį ar pinigine perlaida

Aunt Sarah,
I love you.

Remember my 10th birthday, when you gave me that funny piece of green paper and everybody made such a fuss over it. (Except me.) Frankly, it was a pretty disappointing present for a kid. I couldn't eat it, couldn't play with it, couldn't wear it—and Mom took it away from me practically the minute I got it.

And every birthday after that (and Christmas, too), you gave me another one of those Bonds, you called them. I thought you were pretty gooney.

At least, I never had to guess what I was going to get from good old reliable Aunt Sarah.

And what I got was good old reliable U.S. Savings Bonds.

What I didn't realize then was that you gave me a gift of security for the future. Thanks to you and those Bonds, I had extra funds for college. And they helped when I bought my first new car.

Next week, I'm giving my nephew, Harry, his first U.S. Savings Bond. I know the kid is gonna think I'm some kind of nut. But, someday...

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be delivered until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

© 1972 U.S. Government Printing Office

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Dienų skeveldros

1.

Kas šis medaliais apkarstytas vyriškis? Regėti mažai regėtas, bet girdėti net su kaupu girdėtas. Tai vaivada plk. L. Bocianski. Jį jo draugas į Vilnių paskyrė lietuvių "tautinei mažumai" baigti naikinti. Tas draugas tai ilgametis Lenkijos premjeras — Slawoj Skladkowski. Abu, kaip vienas lenkų laikraštis rašė, neišskiriami tremtyje, kaip jūr tėvynėje. Abudu mirė. Bet niekas neuždraudė minėti kaip... priešą Nr. 1.

Pik. dipi. LUDWIK BOCIANSKI

Į Vilnių atvykęs vaiv. Bocianski apsigyveno kur Muravjovas — Korikas gyveno. Kažkas, kaip pats vaivada skundėsi, visą naktį kėlė siaubą. Velniai ir raganos? Butą vaivados (!) antrasis draugas — arkivysk. Jalbzykowski šlaks-tė ir atburtus kalbėjo. Ar pagalbėjo? nesvarbu. Faktas, kad kažkas gąsdino. Gal sąžinė? Kur ten tau!

Kažkas jį grynė ir grynė, ir po ultimatumo paliko toje pat valdovo kėdėje. Tik atėjant II Pasauliniam karui Bocianski išsikėlė į Poznanę. Avansavo, lkaras, nebebuvo nei vienos

lietuvių pradžios mokyklos. nebebuvo likę lietuvių organizacijų.

2.

Bocianski mirė. Bocianski gyvas... rusų žygiuose okupuotoj Lietuvoj. Čia ištrauka iš "Maž. Liet. Tar. Enciklopedijos" II t. (Vilnius, 1963 m.):

"1959 gyventojų surašymo duomenimis, 223.000 Lietuvos gyventojų lenkų kalbą laikė gimtąja. Rytiniuose rajonuose (Vilnius, Trakų, Švenčionių ir kt.) veikia daugiau kaip 300 lenkiškų mokyklų"

Pirmiausia dėl sąvokos "daugiau kaip 300 lenkiškų mokyklų".

Pirmiausia dėl sąvokos "daugiau kaip... Gali būti 301 ir gali būti 349..."

1967 m. "Kultūros Baruose" buvo pranešta, kad... "lietuvių pasirodė labai dosnūs": ana, Kazačinoj (Švenčionių raj.) lenkiškos pradžios mokyklos teiravosi... 2 (du!) asmenys ir gavo. Apylinkė ir su šviesa nesurastum daugiau lenkų.

Tokių faktų, anot "Kultūros Barų" buvo labai dažnai.

Dabar pažūrėkime, kaip lietuvių pradžios mokyklos Lenkijos "respublikoje". Tas pats "Enc." tomas paduoda:

"Lietuvių autochtonų Bialistoko vaivadijoje Seinu, iš dalies Suvalkų bei Galdapės apskrityse 1941 metais buvo apie 10.000".

Apskritai, 1966 m. Lenkijoje buvo apie 30.000 lietuvių. Ką jie turi? Enciklopedija informuoja: 9 pradžios mokyklų su lietuvių dėstomąja kalba ir 9, kur lietuvių kalba dėstoma kaip dalykas. Ir viskas!

Dar įsigilinkime į skaičius: a) 223.000 gyventojų ir "daugiau kaip" 300 lenkiškų mokyklų; b) 30.000 gyventojų ir 9 pr. mokyklos... Išvados aiškios savaime.

3.

Kovo 19 toji... Sunkios sunkios mintys. Vaivados Bocianski pradžiai numatyta, be kitų "išvalyti" Breslaujos apskritį. Dabar Apsas ir apylinkės ir Vidžiai, priskirti ("iš Kremliaus malonės") Polocko apygardai "išvalyti"... Ak, kas giminė Muravjovas ir Bocianski? Kas giminė Brežnevas ir Bocianski? Bocianski ir Sniečkus?!

Pirmieji trėmimai užklupo spalio pabaigoje. Vaivada reikalaujant sudaryti lietuvių aktyvo sąrašai pateko į raudonosios armijos rankas. Vilniuje iškelta mūsų vėliava plazdėjo vėlyje, o iš Tverės, Daugėlišio, Melagėnų, Adukiškio naktį išsivertė vyrai pakilo į nelaisvę ir badą.

J. Cicėnas.

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Jaunos Chicago lietuvaitės šių metų vasario 13 dieną Tėvikių Evangelikų Liuteronų Parapijos salėje gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Paveikslas matomas lietuvių atlikto meninio programos dalį. Nuotrauka M. Nagio

J. VILIUSIS

MONTREALIO "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" LIKIMAS

(Tęsinys)

Kaangi "N. L." dabar spausdinama "ofsetu", tai matomai iš tos sovietinės lietuviškos spaudos iškerpami ištisi lapai ir prikljuojami. Dėlto ir rašyenos spaudmenys įvairūs ir kartais be padidinamo stiklo sunkiai įskaitomi. Galima sau įsivaizduoti, kaip jaučiasi mūsų lietuviškos spaudos prenumeratoriai, kai gauna "N. L." numer, su ten atspausdinta marksizmo-leninizmo ir dabartinio Maskvos komunizmo imperialistine propaganda. Kai kurie skaitytojai jau sako bijo paimti "N. L." į rankas!

Jeį Maziliauskas neturi pakankamai geros medžiagos, tai ar negeriau palikti tuščius puslapius? Daug geresnės medžiagos, mokslinės ir politinės, yra anglų, prancūzų, vokiečių žurnaluose, kurie čia mums prieinami? Kodėl ne išsiversti į lietuvių kalbą? Bet sunku manyti, kad vien medžiagos trūkumo priežastis! Redaktorius matomai mėgsta lietuviškų kvailių spaudą, kad liudija kai kurie jo linijos simptomai.

Tokiame stovyje šiandien "N. L." atsidūręs, jos turinys ir linija, — detalai išnirpti užimti per daug laiko ir vietos. Be to, į kai kuriuos "N. L." straipsnius idėjas jau pakankamai atkreipė dėmesį kita lietuviškos išsivijos spauda ir ganėtinai išaiškino. Kai kurie "N. L." prenumeratoriai dėl dabar vedamos linijos demonstratyviai atsakė ją skaityti.

Tą opų klausimą pailiustruoti, manau, pakaks keleto būdingesnių pavyzdžių iš dabartinių "N. L." bendradarbių pasisakymų. Štai vienas iš ankščiau minėtų kolaborantų, Ed. Šulaitis, aprašinėdamas savo ekskursijas Vilniuje, pats aiškiai pasisakė trumpu posakiu: "Tautietiškos politikos nesupratu ir nesupratu (žiūr. "N. L." 1970 m. IX.30 d.)."

Kadangi jis savo rašinius dažnai paliečia politiką, tai aišku kokia jo "linija". Tačiau "Nepr. Liet." redaktorius spausdina jo "liniją" be jokių komentarų.

Nenuostabu, kad E. Šulaitis randa reikalo apgailestauti, kad vienas Maskvos valdininkas New Yorke, L. Vladimirovas, atšaukiamas atgal į Maskvą. Šulaitis nesigaili jam komplimentų. Vladimirovas, esą, buvęs labai geras ir padėdavęs visiems lietuviams, kurie jį kreipėsi. Ir tai Šulaitis skubina paskelbti mūsų išsivijos spaudoj (žiūr. ten pat "N. L." 1970 m. IX.30 d.). Kuo, kaip ir kuria prasme Vladimirovas padėdavo lietuviams, Šulaitis nepasako. Galime būti tikri, kad ta pagalba galėjo pasireikšti tik su Lietuvos okupanto palaiminimu!

E. Šulaitis eina taip toli, kad drįsta siūlyti lietuviams išsivijoje atsikviesti sporto instruktorius iš "tarybų" Lietuvos! Ar E. Šulaitis toks naivus, kad nežino, ką tas siūlymas reiškia? (žiūr. "N. L." 1970 m. X.21 d.). Ar jis nežino, kad Lietuva yra Maskvos okupuota? Mes neabejojame, kad Šulaitis ten už geležinės uždangos turi gerus ry-

šius, bet jis turėtų žinoti ir kokiū būdu tie instruktoriai, kurie su Maskvos palaiminimu atvyktų pas mus "instrukuoti sportą! Be abejo, Šulaitis žino?!

Tai čia vėl kyla klausimas, koks reikalas buvo dabartiniam "N. L." redaktoriui duoti laikraščio skiltyse vietos panašioms nesąmonėms? Ir tai raudonu siūliu eina toliau!

Tas pat Šulaitis pagarsėjo siūlymu pasinaudoti mūsų išsivijos nemokamom studijom Vilniaus universitete (žiūr. "N. L." 1970 m. XII.2d. "Čikaga ir Vilniaus universitetas"). Tai pavirtino ir patikslino Maskvos čion siuntinėjamos propagandos šlamštas "Gimtas kraštas". Jis pataria tik apsirūpinti pažangiųjų lietuvių (komunistai čia vad. "pažangiaisiais") rekomendacijomis ir pasidėti, atvykus į Vilnių, "gerbti vietos įstatymus ir papročius". Netenka čia aiškinti, ką visa tai reiškia. Išsivijos spauda ganėtinai išanalizavo tos Maskvos pinkles lietuvių išsiviją, kuri išvengė komunistinės vergijos. Visa tai vėl kartoti nėra prasmės! Tuo siūlymu susižavėjo tik "Akiračiai" ir p. Z. V. Rekašius. (K. Strikaitis išsamiai išskendeno Z. V. Rekašiaus pažūras tuo klausimu "Naujienose" š. m. 1972, Nr. 31, 32, 33, 34, 35, J. V.). Vėl E. Šulaitis džiaugiasi (žiūr. "N. L." 1971 m. I. 6 d.), kad "N. L." redaktorius jį apgynė nuo "tešlagalvių"... Iš teksto toliau aiškėja, kad E. Š. tą

lais eina E. Šulaitis ir kokie jo tikslai. O E. Šulaitis švaistymasis "tešlagalviais" tik parodo, kad jam trūksta inteligencijos!

Ir ištikrųjų "N. L." red. R. Maziliauskas gan ilgame straipsnyje bandė apginti savo bendradarbį E. Šulaitį (žiūr. "N. L." 1970 m. XII.16 d.). Atseit, ir redaktorius pritaria E. Šulaitio propaguojamai linijai, kuri siūlo visiems lietuviams liautis politikuoti, mesti į šalį Vlikus, Al-tas, nustoti rašius rezolucijas, rengus genocido parodas ir t. t.... Kad tai yra diametraliai priešinga lietuvių išsivijos dvasiai, kurie puoselėja Nepriklausomos Lietuvos idėją, netenka įrodinėti.

(Bus daugiau)

SKAITYK KASDIEK NAUJIENAS

Lietuvių būgys peris ir parodoms ir propas sumo tikrai per NAUJIENAS

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atžalavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, liausvamiški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės ispūdžiai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymųjų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čekį ar pinigine perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Jau išėjo seniai laukta Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupyimo indėliai Apraustai iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Išteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlöck 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.
Ofiso telefonas: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MIESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadien-
iais nuo 9 iki 11 val. ryto, tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2380
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonas: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap.
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

**help your
HEART FUND
help your HEART**

Pasivaikščiokimas Meno Parodose

Chicagoje paskutiniu metu
turėjome gana daug meno pa-
rodų. Noriu apie jas pakalbėti
ne kaip meno žinovė, kriti-
kė, bet kaip paprasta žiūrovė,
meno mėgėja, kuri tik savo
akimis ir savo skoniu vado-
vaujasi.

Turiu džiaugtis, kad mūsų
tauta apdovanota dideliu skai-
čiumi menininkų. Lietuvos
pakele buvę kryžiai su smut-
keliais, išauostos juostos ir
staltiesės, išdrožinės klum-
pės, pyptės, lazdelės, velniū-
kai visi mums byloja, kad lie-
tuvio sieloje nuo senų laikų
slėpėsi karybingumo ugnelė.
Nereikėjo mūsų seneliams nei
mokyklos nei jokio ypatingo
pripažinimo meno srityje. Jie
sau liejo sielos jausmą ir tą
juostą ar medžio kelmą ir ne-
laukė, kad juos kritikai pre-
mijomis ar pagyrimo pažymė-
jimais apdovanotų.

Taigi ir mėgėjai ateina į pa-
radas ir žiūri į kūrinius tu
paprastu ne kritiko, ne spe-
cialisto žvilgsniu, bet žiūri, ar
jam patinka ar — ne tas ar ki-
tas kūriny, ar tos spalvos ir
jų suderinimas, gražios ar ne.
Žiūri ar norėtų tą ar kitą pa-
veikslą matyti savo bute. Mė-
gėjui nerūpi ar paveikslas turi
kompoziciją ar koloritą. Mė-
gėjui nesvarbūs aukšti techni-
niai žodžiai: impresionizmas,
simbolizmas ir kitokie "izmai".

GRADINSKAS
PATI NAUJOJI
SPALVŲ TV
LENGVIAUSIAI
NUSTATOMA
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRASTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMO KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlöck 4-2413
7129 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia
užduoti išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas
arginiais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste-
bukus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja,
juokauja ir verkią poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidimų:

1. J. Augustaitytė - Valčiūnienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio for-
mato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00
3. Butky Jūzė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilų rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ - LIŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVETĖ. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko
"Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rukla, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
13. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
14. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
15. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
16. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
17. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
18. Jonas Valiulis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai,
35 psl. \$1.00.
19. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsikvylti į Naujienų
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Marquette Parke užpildinėja moteris

Vladas Zinkevičius susirgo ir
buvo nugabentas į šv. Kryžiaus
ligoninę.

Jo žmona, eidama lankyti va-
kare buvo užpulta 68 gatvėje
tarp Talman ir Washtenaw. Bu-
vo parmušta žemėn ir krisdama
ant cemento labai skaudžiai su-
siziėdė kojas, pečius ir nugarą.
Ji buvo paimta ir nuvežta į šv.

būtį lengviau rašyti apie ne-
pažįstamų dailininkų kūrinius.
Jie tada gal išdrįstų pasakyti
teisybę? Tuo atveju, gal, jų
nuomonės dažniau sutaptų su
paprastų meno mėgėjų skoniu.
Dabar labai dažnai kyla meno
mėgėjui įtarimas: arba aš
nieko apie meną nesuprantu
arba tas kritikas meluoja.
Meno Mėgėja

Kryžiaus ligoninė, kur gulį jos
vyras. Ten jai sutvarkė, suka-
bino žaizdas ir parvežė namo.
Ji kelinta diena dar negali atsi-
kelti iš lovos.

Iš jos atėmė \$100. Ji turi da-
bar mokėti gydymo išlaidas.
Vyrai grįžus iš ligoninės ji savo
nelaimę jam papasakojo, kurs
iki tol nieko nežinojo.

Zinkevičius yra gerokai susti-
prėjęs, bet po operacijos dar
truks laiko, kol visiškai susti-
prės.

Kitas apipletimas įvyko 69 ir
Washtenaw gatvių kampe. Mo-
teris ėjo šaligatviu, kai privažia-
vo automobilis ir iš jo iššokęs
banditai atėmė \$80 pinigų. Mo-
teris išgąstyje bėgo nuo vienu-
durių prie kitų rėkdamas, bet nie-
kas jai durų neatidarė. Tokie
dabar žmonės. Gali žmogų už-
mušti, bet pagalbos nėra.
Dabar per savaitę vidutiniš-

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1972 metų
kovo mėn. 18 dieną, 2:00 val. rytu mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

A. A. DOMAS VELICKA
Gyv. 5941 So. Maplewood Avenue
Mirė sulaukęs 65 m. amžiaus. Gimęs Chicagoje, Illinois.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.
Laidotuvis įvyks antradienį, kovo mėn. 21 dieną 9:00 val. rytu
iš koplyčios bus atlydėtas į Panelės šv. Gimimo parapijos bažnyčią,
o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių šv. Kazimiero ka-
pines.
Vietoj gėlių prašome aukoti Jaunimo Centrai arba Pedagoginiam
Lietuanistikos Institutui.
Visi a. a. DOMO VELICKOS giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveiklinimą.
Nulūde lieka:
Žmona Elena, dukterė Asta, žentas Albertas.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA
A. + A.
VLADAS LIUBARTAS
Mūsų mylimas vyras ir brolis netikėtai mirė širdies liga 1972 m.
vasario mėn. 21 dieną ir palaidotas vasario 25 dieną Phoenix'e šv.
Pranciškaus kapinėse.
Mūsų giliai ir nuoširdžiai padėką reiškiam visiems pagerbusiems
Velionį savo dalyvavimu koplyčioje, dalyvavimu pamaldose ir palydė-
jusiems jį į amžino poilsio vietą.
Nuoširdžiai dėkojame giminėms draugams ir pažįstamiems, kurie
mūsų sunkioj valandoj pareiškė užuojautą žodžiu, laišku ar per
spaudą, prisuntę gėles, aukavę mišioms, Lietuvių Fondui. Vasario 16
Gimnazijai ar kitoms organizacijoms.
Išskirtina mūsų padėką priklauso Pavergtų Tautų Phoenixo sky-
riaus pirmininkui p. W. Chopinskyj ir Ukrainiečių klubo (U.A.Y.A.
Hall) atstovams už pareiktą užuojautą ir palydėjimą į kapines, o taip pat
pat Kongresmanui John I. Rhodes už jo malonų dėmesį ir pareiktą
užuojautą raštu iš Washingtono.
Ypatingai dėkojame kun. A. Valušui už aplankymą Velionio
ligoninėje, už sukalbėtą maldas koplyčioje, gedulingas pamaldas
bažnyčioje, palydėjusiam velionį į kapines, tarusiam atsiveiklinimo
žodį koplyčioje ir prasmingą pamokslą bažnyčioje.
Sirdingai dėkojame muzikui Onai Metrikienai ir jos vadovauja-
mam Lietuvių Choriui už grojimą vargonais ir giedojimą koplyčioje,
bažnyčioje ir kapinėse.
Nuoširdus mūsų aciu p. V. Mieželiui, tarusiam atsiveiklinimo žo-
dį koplyčioje, plačiau apibūdintam Velionio muestą keliu, o taip pat ta-
rusiems atsiveiklinimo žodžius p. Vytiui Mozartui ir p. Antanui Ignatui.
Dėkojame grabnešiams už paskutinį patarnavimą Velionui ir Lai-
dotuvių Direktoriumi Joseph Propetui už rūpestingą patarnavimą.
Dar kartą aciu visiems, visiems.
Nulūde:
Žmona Sofija ir brolis Karolis.

14 Metų Mirties Sukaktis

AUGUSTAS M. BARCUS
Velionės Sophie Barcus vyras
Gyv. 7159 So. Maplewood Ave.
Mirė 1958 metų kovo mėn. 20 dieną, 6:45 val. vakaro, sulaukęs
70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kretingos aps., Gargždų mie-
stelyje.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nulūdę: dukterė Aldona Daukus, žentas Feliksas Daukus,
3 anūkai: Terry, Michael ir Sophia; sesers sūnus Anthony Steeples,
jo žmona elen ir jų šeima; sesers dukterys: Valeria Sebastian, jos
vyras Edward ir jų šeima, mirusio svogerio William Lawrence žmo-
na Connie; svogeris Chester Lawrence, jo žmona Elizabeth ir jų še-
ma ir daug draugų bei pažįstamų.
Lietuvoje liko sesuo ir daug kitų giminų.
Priklausė Dariaus-Gireno Postui 271 American Legion.
Mūsų brangiam tėveliui pagerbti buvo laikomos šv. Mišios šį
rytą 8:00 val., kovo 20 d., Tėvų Jėzuitų koplyčioje.
Mes Tėvus, mūsų Brangiausius, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tėve nueisime.
Tebūna Tau lengva šį žemėlį.
Nulūde lieka:
Dukterė ir kiti giminės.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
gražiausias gėles ir vainikas anks-
tų papuokšniui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Kai prie šv. Kryžiaus ligoninės ir
bažnyčios įvyksta po du apiple-
šimus.
Negerai daro moterys, kad su
savin nešiojasi rankinukus ir
daug pinigų, tai vagiliams labai
lengva atimti.
Zinkevičius linkiu sveikatos
ir nugalėti visas sunkenybes.
M. Tiškevičius

**"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČTULIS**

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
19821 So. MICHIGAN AVE. Phone COMModore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

Šių metų vasario 27 dieną Balzeko muziejuje buvo gražiai paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Paveikslė matome daili šventės dalyvių, iš kairės į dešinę sėdi: Teodora Kuzienė, muziejaus prezidentas Stanley Balzekas Jr., solistė Genovaitė Maziškienė, prof. Stasys Dirmantas, Dr. Chris. Gudaitis, Konstantinas Petrasauskas; stovi iš kairės: Andrius Juškevičius, Juozas Rapsys, Jonas Švedas, Juozas Gaizutis, Alija Rūgytė, L. Peseckas, Stasė Cecevičienė ir Vladas Išganaitis. Nuotrauka J. Kasakaitis

KUR JAUNIEJI ŽURNALISTAI?

Lituanistinės mokyklos ir lietuvių tėvai jau daug metų stengiasi išmokyti jaunuosius lietuvių kalbos ir rašto. Ne vienas Amerikoje užaugęs lietuvis šiandien jau dirba amerikiečių spaudoje, tačiau lietuvių spauda tokio lietuviško prieauglio lyg ir nesulaukė. Tiesa, leidžiami jaunimo laikraščiai, pasitaiko vienas kitas jauno autoriaus straipsnis mūsų žurnaluose ar laikraščiuose, tačiau to — per mažai. Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdyba, steigdama Daužvardžio fondą, kaip tik ir norėjo visą dėmesį nukreipti į jaunųjų žurnalistų paruošimą. Netrukus Čikagoje bus pradėti kursai jauniems laikraščių bendradarbiams. Sąjunga palaiko glaudų ryšį su Pedagoginio instituto lektorais ir vadovybe. Jauniems spaudos bendradarbiams žadamos premijos, simbolinės žurnalizmo stipendijos ir visa galima moralinė padėsinimo parama.

Toliau čia spausdinami dviejų jaunų lituanistikos studentų rašiniai apie jų perskaitytas lietuvių autorių knygas. Tos knygos kritikų jau buvo vertintos, kitos jau senokai pasirodžiusios. Svarbiausia šių rašinių prasmė — parodyti jaunųjų autorių sugebėjimą ir juos padrasinti, parodant jų darbus "didžiojoje spaudoje". Reikia tikėtis, kad abu autoriai: Rima Janulevičiūtė ir Algirdas Avižienis lietuviškos plunksnos nepadės į šalį, bet sieks aukštumų ir lietuvių kalbos srityje ir žurnalizme. A. P.

★ VIENA PASAULYJE

Danutė Brazytė Bindokienė. Viena Pasaulyje. Lie-

tuviškos Knygos Klubas leidiny. Chicago, 1971 m. Kaina — \$5.00 241 pusl. neilustruota.

Romaną "Viena pasaulyje" parašė Danutė Brazytė - Bindokienė. Knygoje yra vaizduojamas jaunos lietuviškos Vitos vienišas gyvenimas. Vita, nesutikdama su tėvų norais bei pasakymais, palieka juos ir išvažiuoja į New Yorką "laimės ieškoti". Apsigyvena moterų bendrabutyje iki susiranda kambarį, kuriuo dalijasi su žydaite Sara. Žydaite turi mylimąjį Tonių, už kurio ji mielai tekėtų. Toniui apie vedybą su ja visai negalvoja, nes jis lietuvis ir nenori svetimtųjų žmonos, o bėto, jo motina nepakenčia žydų.

Vita, apsigyvenusi su Sara, darbą gavo naktiniame klube, kuriame susipažino su amerikiečių daktaru. Aišku, ji nei daktarui, nei kitiems nesiskaitė lietuviškai, net rūpestingai slėpė savo tautybę. Vita žinojo, kad daktaras yra vedęs, bet draugystės nenutraukė. Po kiek laiko jis nutaria skirtis su žmona ir pasipirša Vitai. Mergina sutinka, o apie tai sužinojęs Toni, labai nužiūsta: mat, ir tas vaikinai spėjo pamilti Vitą.

Staiga Vita gauna iš namų telegramą, kad motina sunaikinti visus lietuvių ir prašo ją parvažiuoti namo. Vita nieko nelaikdama, skambina Toniui, kad palydėtų į aerodromą. Tuo tarpu nusimauna jai daktaro dovanotą sužieduotą žiedą ir įmeta į stalčių. Toniui atvažiavus, Vita puola jo glėbui. Ši romaną skaičiau be didelio susidomėjimo. Sunku man jį ir atpasakoti: viskas susiraižę, lyg didžiausias mazgas. Visiškai nesuprantu Vitos: man ji atrodo visai be charakterio, šalta lyg robotas.

Rima Janulevičiūtė

★ Algirdas Avižienis

ISPŪDŽIAI IS ROMANO "ISEJUSIEMS NEGRĮŽTI"

Turiu prisipažinti, kad ne-skaiciau daug lietuviškos grožinės literatūros. Todėl manau, kad tai apriboja mano pajėgumą tą Marius Katiliškio romaną tinkamai įvertinti. Turinio atžvilgiu veikalas yra gana įdomus. Veiksmas išryškėja karo metu. Jaunas lietuvis traukiasi vis tolyn nuo savo tėvynės. Tai savaime įdomi tema, nes karas — tai ne kasdieninis įvykis. Visokiausių nuotykių ir atsitikimų jame yra daugybė, kadangi normalus gyvenimas sunaikintas, jo vietoj — netvarka ir beprotystė. Katiliškis tų įdomių karo įvykių perdavė nemažai. Herojus iškliūna daug kartų nelaimėn ir vos pasprunka gyvas. Visa tai suteikia romanui judėjimo ir gyvybiškumo. Autorius tačiau neužsiima tiksliai kauptinėmis ir mūšiais. Jam rūpi pilnas karo padėties vaizdas. Daug turi bendro su karu ir nekarijai. Jų vargai, skurdas ir chaosas taip pat aprašomas. Trumpai tariant, turinyje yra

platus ir pilnas aprašymas vie-no pabėgėlio peryvenimų.

Rašytojo stilius man padarė didžiausią įspūdį. Nors romanas ilgas, tačiau negaliu sakyti, kad kada nors pasidaryčiau nuobodus. Autoriaus rašymo būdas gyvas ir originalus. Daug tam padėjo jo labai platus ir didžiulis žodynas. Bet daugiausia man patiko rašytojo ironijos vartojimas. Geras pavyzdys yra šis: kareivis tris dienas nevalgęs užtinka virtuvę, o autorius rašo "Niekas nesipriešino. Tegul jau būna ir vakarienė". Tokiu būdu autorius perduoda gan dažnai humoro, nors tema rimta ir tragiška.

Knyga stambi, bet todėl yra daug vietos smulkiau aprašyti įdomesniems reiškiniams. Todėl yra daugybė originalių ir vaizdingų palyginimų. Pavyzdžiui autorius rašo, kad gaidžio jo viršūnėje negali atskirti nuo žvirblio". Kitur du pakinkyti arkliai atrodo jam... "lyg tikri Siamo dviniai, šonais suaugę".

Todėl turio tarti, kad romanas bendrai padarė labai gerą įspūdį. Perskaitęs šią knygą, nutariau daugiau lietuviškų kūrinių perskaityti.

★ DVIDEŠIMT VIENA VERONIKA

Kazimieras Barėnas Dvidešimt viena Veronika, Londonas. 1971 Nidos Knygos klubo leidinys. Nr. 83, 1871, 458 psl., Knygos kaina minkštais viršeliais — \$4.50, kietais — \$5.00.

Knygoje "Dvidešimt viena Veronika" aprašomas dviejų lietuvių mokytojų (vyro ir žmonos) naujai įsikūrusių Anglijoje, gyvenimas.

Veronika ir Kostas Sventariai, pabėgę per antrąjį pasaulinį karą nuo komunistų, keletus metus pagyvenę Vokietijoje, persikelia į Intrighamą, Anglijoje. Abu dirba fabrike, susitaupe kiek pinigų, nusiperka namą.

Veronika, nebejauna moteris, buvusi mokytoja. Ji yra darbšti, geros širdies, vis pasirodusi kuo nors kitiems padėti ar geru žodžiu suraminti. Veronika dažnai sapnuoja Lietuvą, gimines, mokyklą, kurioje dirbo. Tie sapnai įvairūs: tarpais malonūs, tarpais pilni baimės, bet pabudusią Veroniką vienodai jaudina, o Kostas ją suramina.

Ramiai sau gyvena Veronika su Kostu, niekur neišeidami, net atostogų ji viena tevažiuoja į "Lietuvių Sodą". Kostas lieka dirbti, o Verutė, paatostogavusi tik savaitę, parskuba namo.

Be štai jie jau pensininkai, suseno, ir vieną dieną Kostas miršta. Verutė lieka viena, lyg ir suvaikėja. Užsimiršusi daž-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Rūkis
MIAMI, FLORIDA
Companion needed.
Room and board.
Transportation provided.
Call 737-4691

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui
110 AKRŲ — du gabalai žemės prie kelio. 5 mylios nuo įvažiavimo į greitkelią prie Chain of Lakes. 30 ir 50 akrų žemės plotai su 10 ir 50 akrų atviro lauko.
A. J. HANSEN
Route 3, CHETEK, WIS. 54728.
Tel. 715 — 237-2196

mai ima su Kostu kalbėtis, ar kurį pažįstamą savo mirusio vyro vardu vadinti. Gyvena sau Veronika, visai apie rytojų negalvodama, visai juo nesirūpindama. Anot jos: "Kas bus, tas bus!"

Knyga storoka, net puspenkto šimto puslapių, bet aš ją greitai perskaiciau. Sakiniai, žodžiai lengvi kasdieniniai. Įdomiausia buvo skaityti Veronikos atsiminimai apie seną, su kryptingą tėvų trobėlę, apie peštynes su vyresniąja seserimi, apie komunistų brolių, mokytojų ir Klevapilį kaime, susitikimą su Kostu ir t. t. Tačiau ypatingą įspūdį paliko neapaskomai nuosirdi meilė "karienei" Motinai. Tai nuostabus skyrius!

Rima Janulevičiūtė

TRUMPAI

— Naujienose galima gauti paskutinį "Plieno Sparną" numerį. 152 dideli puslapiai, daug fotografijų. Kaina \$3.50.

— Naujai atėjusi Kipro Bielinio knyga "Gana to jungo" noriai perkama. Veik keturi šimtai didelių puslapių, o kainuoja tik \$5.00. Ją galima gauti Naujienose.

— Melagingas Mikasė laiškas taip pat gaunamas Naujienose. Jašinskas plačiai komentuoja apie Mikasės Meškauskienės Bimbai parašytą suktą laišką. 70 psl. Kaina \$1.50.

— Kelly aukštesnioji mokykla Brighton Parke bus atidaryta apžiūrėjimui kovo 22 d. 6:30—9:00 val. vak. propaguojant suaugusių kursų šioje mokykloje. Kursuose galima išmokti įvairių specialybių. Laikė apžiūrėjimo bus meninės programos ir konkursai. Į paklašimus atsakys kursų ir parko pareigūnai, bus dabartinių kursantų darbų paroda, taip pat parodomieji pratimai parke prie 42-ros ir Californa Ave.

— Carol Zalatoris projektavo ir piešė dekoracijas Kennedy aukšt. mokyklos mokinių muzikiniam vaidinimui "The King

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbauskas, sav.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

and P. Pastatymai bus kovo 23—25 d. 8 val. vak. mokyklos auditorijoje.

— Vengrų rezistencinė organizacija Mindszenty Foundation savo susirinkime kovo 21 d. 7 val. vak. Ford City Prekybos centro Green salėje, 76-ta ir Cicero Ave., rody s filmą "The Advance of Communism". Svečiai kviečiami.

— Dail. Telesforas Valius su ponia atvyks iš Toronto į Chicago dalyvauti "Jūratės ir Kastyčio" operos premjeroje.

— Illinois Technologijos Institute studijuoja 71 tautybės 771 studentai, jų tarpe lietuviai. 265 studentai yra iš Indijos.

— Šv. Jurgio parapijos mokyklos kieme, Bridgeporto apylinkėje, kovo 21—23 d. nuo 9 ryto iki 5 val. vak. stovės specialus sunkvežimis tikslu surinkti iš gyventojų nenaudojamus ir negražinamus stiklinius indus bei bonkas. Akcija organizuoja tos mokyklos 8-to skyriaus mokiniai. Jos tikslas — švarinti apylinkę ir tuo pat telkti lėšas mokyklai.

— Dalia Lukošūnaitė, Le-mont, Ill., vadovauja Jaunimo kongreso Parodų komisijai. Baigiamos paruošti parodomos bei konkursams taisyklės.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

LAIMINGI NAMAI

2 BUTŲ PO 5 KAMBARIUS veik naujas mūras. Patogi vieta — blokas nuo Marquette Parke. Atskiri šildymai. Naujas garažas. \$43,000.

6 KAMBARIŲ LIUKSUS 15 m. mūras — arti Kedzie ir 81 St. Centralinis oro šaldymas, kilimai, įrengtas beismantas. \$30,000.

2 BUTŲ MORAS, namas — geras, išnuomotas, kambarių sistema. Arti rytus nuo mūso. Tinka pensininkui gražiai gyventi ir gauti dolerių priedą. Kaina \$21,000.

5 BUTŲ 25 M. MORAS — visai arti ir padami Marquette Parke. Puikūs įrenginiai. Dideli modernūs kambariai ir virtuvės. Labai patraukli kaina. Teiraukitės.

TIKRAI 1½ AUKSTO 2 butų mūras 20 metų. 2 auto garažas. Gazo base-board šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismantas. Marquette Parke. — \$35,000.

10 BUTŲ MORAS, apie \$14,500 nuomos. Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.

DEDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garažas, kabinėtų virtuvė, gazu šildymas. Puikus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.

2EMES — 30 pėdų su garažu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr. po 3 mieg., alumi. langai, karštu vandeniu šiluma gazu, 2-ju autom. garažais. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MOR., moderni virtuvė ir vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.

APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alumi. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys. 2-ju autom. garažais. Marquette Parke. \$36,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas. Marquette Parke. \$52,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butų namai. Oaklawn. Teiraukitės.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning įrengimus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call: Frank Zepolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
Farm Life and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327